

27.4.2018

Sosiaali- ja terveystoimialan yksiköille

KOTIHOIDOSTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Voimassa	1.1.2018 - 31.12.2019
Kumoo	Kotihoidosta perittävät maksut PYSY069, 7.3.2018
Asiasanat	asiakasmaksut, kotihoito, kotipalvelut, kotisairaanhoido, kotisairaala, tukipalvelut, virtuaalihoito

SISÄLLYSLUETTELO

1 Lähtökohtia	2
1.1 Kotona annettavien palvelujen ryhmittely	2
1.2 Kotona annettavia palveluja koskevia yleisperiaatteita ja määritelmiä	2
2 Maksun määrä	4
2.1 Maksujen määräytyminen	4
2.2 Tilapäisen kotihoidon maksu	6
2.3 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun kuukausimaksut	7
2.4 Vammaispalvelulain palveluasumiseen ja henkilökohtaiseen apuun liittyvä maksu	8
2.5 Maksut ulkomaalaisilta tai suomalaisilta henkilöiltä, joiden kotipaikka ei ole Suomessa	9
2.6 Maksut ulkokuntalaisilta	9
2.7 Tukipalvelut	10
2.8 Lääkinnällinen kuntoutus muualla kuin kodinomaisessa asumisessa	11
3 Tulot	11
3.1 Asiakasmaksua määrättäessä huomioon otettavat tulot	11
3.2 Tulot joita ei oteta huomioon	15
3.3 Tuloista tehtävät vähennykset	16
3.4 Tulojen selvittäminen	16
4 Maksun määrääminen ja tarkistaminen	16
5 Virheellisten päätösten oikaiseminen sekä liikaa laskutettujen maksujen palauttaminen asiakkaalle tai lisälaskutus asiakkaalta	17
6 Kuukausimaksun periminen keskeytyksen tai poissaolon ajalta	18
7 Maksun periminen palvelutaloissa ja asuintaloissa sekä eräissä erityistapauksissa	18
8 Kotisairaalahoidon maksu	19
9 Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen	20
10 Viitteet	21

27.4.2018

---

1 Lähtökohtia

1.1 Kotona annettavien palvelujen ryhmittely

Kotona annettavista palveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa, kansanterveystoimialassa ja terveydenhuoltolaissa ja palveluista perittävistä maksuista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa.

Kotona annettavalla palvelulla tarkoitetaan sosiaalihuoltoasetuksen 9 §:ssä tarkoitettuja kotipalveluja sekä terveydenhuoltolain 25 §:n mukaista kotisairaanhoidoa. Kotipalvelua ja kotisairaanhoidoa nimitetään **kotihoidoksi**. Tämä pysyväisohje koskee asiakkailta kotihoidosta perittäviä maksuja.

Sekä annettavan palvelun että perittävän maksun perusteella kotona annettavat palvelut jakautuvat seuraavasti:

- **Tilapäinen kotihoito**
- **Jatkuva ja säännöllinen kotihoito**
- **Virtuaalihoito**
- **Kotisairaalahoito**
- **Kotipalvelun tukipalvelut**

1.2 Kotona annettavia palveluja koskevia yleisperiaatteita ja määritelmiä

Kotona annettava palvelu **on jatkuvaa ja säännöllistä, jos sitä annetaan vähintään kerran viikossa ja palvelun tarve kestää vähintään kaksi kuukautta**. Muissa tapauksissa on kysymys **tilapäisestä** kotihoidosta ja kotisairaalahoidosta.

Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotihoidosta peritään palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukykyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä tulosidonnainen **kuukausimaksu**.

Jatkuvaa ja säännöllistä, vähintään kerran viikossa annettavaa kotihoitoa saavalle asiakkaalle laaditaan palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa määritellään, miten paljon hänelle annetaan säännöllistä kotipalvelua ja/tai kotisairaanhoidoa.

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta peritään yksi, yhteinen ja samoin perustein määräytyvä maksu riippumatta siitä, onko kyseessä kotipalvelu, kotisairaanhoidon palvelu tai näiden yhdistelmä.

27.4.2018

Erikseen sovitut kokeelliset sekä pilottiryhmät ovat maksuttomia siihen saakka kunnes sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt ne normaaliksi maksulliseksi toiminnaksi.

Kotihoidon **virtuaalihoitokäynnistä** (etähoitokäynti) peritään maksu. Virtuaalihoito suunnitellaan osaksi asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa. Maksu määräytyy samalla tavalla, kuin säännöllisen kotihoidon tulosidonnainen maksu.

Kotihoidon virtuaaliyhteyden avulla toteutetut ryhmämuotoiset kontaktijaksot, kuten esim. etäkuntoutus ovat toistaiseksi maksuttomia.

Päivittäiset ryhmämuotoiset kontaktit ovat maksullisia, kuten ruokaryhmät. Tällöin maksu määräytyy normaalin kotihoidon maksun mukaisesti.

Osasta tukipalveluista palvelun tuottaja laskuttaa itse asiakasta. Pegasos-terveystietojärjestelmän kautta laskutettavia palveluja ovat tulosidonnainen siivous, saunapalvelu ja maksullinen turvapuhelin.

Palvelun käyttäjiä ovat:

- yksin asuva
- pariskunta, jolla tarkoitetaan avioparia tai avioliitonomaisissa olosuhteissa olevia tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevia henkilöitä
- perhe
- vanhempi alaikäisine lapsineen.

Perheellä tarkoitetaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa eläviä **alaikäisiä** lapsia.

1.3.2018 lukien pariskuntien maksu määritellään kunkin yksilöllisen hoidon tarpeen mukaan. Maksu määritellään perheen yhteisten bruttotulojen mukaisesti. Molemmille tulee erillinen lasku (aiemmin yhteinen lasku).

Mikäli henkilöt ovat avioliitossa, mutta asuvat eri osoitteissa ja heillä on erillinen talous, heidät katsotaan eri perheiksi. Asia tarkistetaan osoitetiedoista ja ellei muita dokumentteja ole saatavissa, perustetaan päätös asiakkaan ilmoitukseen.

Jos kotihoitoa annetaan yhdelle yhteistaloudessa elävälle perheenjäsenelle, maksua määriteltäessä otetaan huomioon koko perheen yhteiset tulot ja perheen jäsenten lukumäärä. Jos joku

27.4.2018

perheenjäsen on pitkäaikaisessa tai yli kolme kuukautta kestävässä laitos- tai perhehoidossa, hänen ei katsota olevan samassa perheessä.

Muut samassa taloudessa elävät **aikuiset**, esimerkiksi sisarukset tai perheen aikuinen lapsi, määritellään eri ruokakunniksi, joiden maksupäätökset tehdään erikseen. Tällöin otetaan huomioon vain palvelun varsinaisen käyttäjän tulot, ja hänen ruokakuntansa on yksijäseninen.

Esimerkki: Samassa osoitteessa asuu aviopari mies 68 v, vaimo 75 v ja heidän aikuinen lapsensa 45 v, joka on eläkkeellä vakavan sairauden vuoksi. Kaikki kolme tarvitsevat kotihoitoa kotona asumisen turvaamiseksi. Kaikille ruokakuntaan kuuluville tehdään omat päätökset ja laskut.

Mikäli kotihoidon asiakkaana on pariskunta, josta toinen on kuukausimaksuasiakas ja toinen ns. säännöllisen tilapäisen asiakas (asiakas saa kotihoitoa harvemmin kuin kerran viikossa kuitenkin jatkuvasti, esim. kerran kuukaudessa injektio). Molemmille tehdään oma maksupäätös ja lasku.

Jos ruokakuntaan kuuluu

- vähintään 10 %:n sotainvalidi, koskee vuosina 1939 - 1945 sodassa vammautuneita tai
- henkilö, joka on ennen vuotta 1991 asevelvollisena tai YK-joukoissa vammautunut tai sairastunut, ja haitta-aste on sotilasvammalain mukaan vähintään 20 % tai
- henkilö, jolla on vammaispalvelulainsäädännön mukainen palveluasumispäätös tai henkilökohtaisen avun päätös,

hänet ja muu ruokakunta käsitellään erillisinä ruokakuntina.

Valtiokonttori korvaa sotainvalidin saaman kotipalvelun täysimääräisesti, eikä sotainvalidilta peritä asiakasmaksua (977/2016).

Sotilasvammalainsäädännön mukaisten kustannusten laskuttamisesta valtiokonttorilta on oma pysyväisohje PYSY022.

2 Maksun määrä

2.1 Maksujen määräytyminen

Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon osalta asetuksessa määritellään ylin maksuprosentti, joka asiakasmaksuna voidaan periä palvelun käyttäjän asetuksessa määritellyn **tulorajan ylittävästä kuukausitulon osasta**. Täten jatkuvan ja säännöllisen kotipalvelun ja kotisairaanhoidon maksu on jokaiselle asiakkaalle yksilöllinen.

27.4.2018

Sosiaali- ja terveystoimessa 1.1.2018 lukien kotona annettavan palvelun kuukausimaksut määräytyvät asiakasmaksuasetuksessa mainitun tulorajan ylittävistä bruttotoistuvaistuloista seuraavan taulukon perusteella:

Maksuluokat 1.1.2018 alkaen

Kotona annettavan palvelun määrä kuukaudessa

Perheenjäsenten määrä	Maksuttomuuden yläraja	I	II	III	IV	V	VI	VII
		1-alle 6h	6-alle 11h	11-alle 21h	21-alle 41h	41-alle 61h	61-alle 81h	yli 81 h
Maksuprosentti alarajan ylittävistä bruttokuukausituloista								
1	576	2½	5	15	25	35	35	35
2	1 063	2½	5	10	15	22	22	22
3	1 667	2½	5	10	14	18	18	18
4	2 062	2½	5	9	12	15	15	15
5	2 496	2½	5	8	11	13	13	13
6	2 866	2½	5	7	9	11	11	11
7	3 216	2½	5	7	9	10	10	10
8	3 566	2½	5	7	8	9	9	9

Jokaisesta seuraavasta perheenjäsenestä nostetaan maksuttomuuden ylärajaa 350 eurolla ja vähennetään V - VII maksuluokan maksuprosenttia yhdellä prosenttiyksiköllä ja muiden maksuluokkien maksuprosenttia siten, että maksuprosentti on korkeintaan sama kuin V – VII maksuluokassa.

Kuukausipalvelun määrä saadaan laskukaavalla: viikkotuntimäärä jaettuna seitsemällä X 30.

Kotona annettavan avun määrään sisältyy asiakkaan luona käytetty sekä asiakkaan kanssa asiointiin käytetty aika.

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotihoidosta peritään maksu 18 vuotta täyttäneeltä asiakkaalta.

Esimerkki: Jatkovaa ja säännöllistä kotihoitoa saavan pariskunnan bruttokuukausitulot ovat yhteensä 4 100 euroa kuukaudessa. Maksuttomuuden ylärajan ylimenevä osuus on 3 037 euroa (4 100 euroa – 1 063 euroa). Palvelussuunnitelman mukaan:
1) toiselle tarjotaan palvelua 4 tuntia kuukaudessa. Kuukauden palvelumäärän mukaan hän sijoittuu I:een maksuluokkaan). Maksuksi muodostuu tällöin 3 037 euroa x 2 ½ % eli **75,93** euroa kuukaudessa.
2) toiselle puolisolalle tarjotaan palvelua 12 tuntia kuukaudessa. Kuukauden palvelun määrän mukaan hän sijoittuu III:een maksuluokkaan. Maksuksi muodostuu tällöin 3 037 x 10 % eli **303,70** euroa kuukaudessa.

27.4.2018

Kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Asiakkaalta kotihoidosta perittävät enimmäismaksut ovat **1.1.2018** lukien seuraavat:

I	maksuluokka	109,78 euroa
II	maksuluokka	329,34 euroa
III	maksuluokka	603,79 euroa
IV	maksuluokka	1 152,69 euroa
V - VII	maksuluokka	2 250,49 euroa

Edellä kuvatun esimerkin maksun suuruutta rajoittaa kuitenkin enimmäismäärä, joka pohjautuu maksuluokittaisiin palvelun todellisiin kokonaiskustannuksiin kaupungille. Mikäli edellä kuvatun esimerkin pariskunnan kuukausibruttotulot olisivat 10 000 euroa kuukaudessa, ensimmäisen maksuluokan maksuksi muodostuisi laskennallisesti 223,43 euroa (10 000 euroa - 1 063 euroa) x 2½ %), mutta koska ensimmäisen maksuluokan enimmäismaksu on 109,78 euroa häneltä peritään maksuna 109,78 euroa. Toisen puolison kolmannen maksuluokan mukainen laskennallinen maksu olisi 893,70 (10 000 euroa - 1 063 euroa) x 10 %, mutta enimmäismaksuna voidaan periä 603,79 euroa.

2.2 Tilapäisen kotihoidon maksu

Kotihoito katsotaan tilapäiseksi, jos sen kesto on alle kaksi kuukautta tai kotona käydään harvemmin kuin kerran viikossa.

Tilapäisestä kotihoidosta peritään 18 vuotta täyttäneeltä käyntikohtainen maksu, joka on 15,00 euroa lääkärin sekä hammaslääkärin ja 9,50 euroa muun henkilön (esimerkiksi terveydenhoitaja, perushoitaja, fysioterapeutti, hammashoitaja, laboratorion kotikäynti) tekemästä kotikäynnistä. Maksu peritään jokaisesta käynnistä erikseen kuitenkin enintään kahdelta ensimmäiseltä käynniltä vuorokaudessa.

Muun henkilön kotikäynnistä määrätään aina 9,50 euron maksu.

Mikäli samalla käynnillä annetaan hoitoa useammille henkilöille, maksu peritään kultakin erikseen.

Tilapäisen kotihoitona toteutetusta apteekin annosjakelusta peritään asiakkaalta 9,50 euron maksu.

Tilapäisen kotihoidon maksua ei peritä tartuntatautilaissa tarkoitetuista rokotuksista, yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä, HIV-infektion, tippurin ja sukupuoliteitse

27.4.2018

tarttuvan klamydiainfektion tutkimuksesta ja hoidosta eikä ilmoitettavaan tartuntatautiin sairastuneen henkilön hoitoon määrätyistä lääkkeistä eikä influenssarokotuksesta. Terveystieteiden asiakas- ja potilasmaksut PYSY046. Asiakkaat, joilla on oikeus THL:n kansalliseen maksuttomaan pneumokokkrokotteeseen, saavat sen maksuttomana ja asiakkailta ei veloiteta kotihoidon tilapäistä maksua. (Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden käyttösuunnitelma 2017, sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 13.12.2016)

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalta, jolta peritään kuukausimaksu, ei peritä tilapäisen kotihoidon maksua. Jos kuukausimaksun perustana oleva kotihoidon määrä ylittyy tilapäisesti, siitä ei peritä tilapäisen kotihoidon maksua.

Tilapäisen kotihoidon maksut peritään toimeentulotukiasiakkailta samoin perustein kuin muiltakin asiakkailta.

Kaupungin palveluasumisen ryhmäkodeissa sekä yksityisiä asumispalveluja antavassa yksikössä asuvan henkilön ao. yksikön ulkopuoliset terveydenhuoltomenot eivät ole palveluasumisen kustannuksia ja asiakas maksaa ne itse. Asiakas maksaa esimerkiksi kotihoidon tai sairaalamaksunsa samojen perusteiden mukaan kuin kotona asuvat.

Vammaispalvelulain palveluasumiseen ja henkilökohtaiseen apuun liittyvät kotihoidon maksut on kuvattu kappaleessa 2.4.

Arviointikäynti kotihoidon palvelujen tarpeesta on asiakkaalle maksuton, sillä se katsotaan terveyttä edistäväksi käynniksi.

2.3 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun kuukausimaksut

Kotona annettavan palvelun maksut määräytyvät kuukausimaksuina, mikäli asiakas saa jatkuvasti ja säännöllisesti annettua kotipalvelua ja/tai kotisairaanhoidoa ja/tai kotisairaalahoidoa. Asetuksen perustelujen mukaan tämä tarkoittaa **vähintään kerran viikossa annettua** palvelua.

Jos asiakkaan tullessa palvelun piiriin on arvioitavissa, että kotona annettavan palvelun tarve on **säännöllinen ja vähintään kaksi kuukautta jatkuva**, asiakkaalle laaditaan palvelu- ja hoitosuunnitelma ja maksu määritellään palvelun aloittamisesta alkaen kuukausimaksuna.

Jos tilapäistä kotona annettavaa palvelua saaneen asiakkaan tila huononee niin, että avuntarve muuttuu säännölliseksi ja jatkuvaksi,

27.4.2018

asiakkaalle laaditaan palvelu- ja hoitosuunnitelma ja maksu muutetaan kuukausimaksuksi.

Mikäli palvelun tarve muuttuu **yli kuukauden ajaksi säännönmukaisesti** suuremmaksi tai pienemmäksi kuin palvelu- ja hoitosuunnitelmassa on määritelty, palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan ja asiakasmaksu määritellään muuttuneen tilanteen perusteella uudelleen. Uutta maksua ryhdytään perimään palvelu- ja hoitosuunnitelman muutoksesta alkaen.

Jos kuukausimaksun perustana oleva kotona annettavan palvelun määrä ylittyy tilapäisesti, siitä ei peritä tilapäisen kotihoidon maksua. Kuukausimaksua ei peritä tartuntatautilaissa tarkoitetuista rokotuksista, yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä, HIV-infektion, tippurin ja sukupuoliteitse tarttuvan klamydiainfektion tutkimuksesta ja hoidosta eikä ilmoitettavaan tartuntatautiin sairastuneen hoitoon määrättyistä lääkkeistä, eikä influenssarokotuksesta. Terveystieteiden asiakas- ja potilasmaksut PYSY046. Helsingissä annetaan pneumokokkrokote toistaiseksi veloitusetta kotihoidon säännöllisille, 65 vuotta täyttäneille asiakkaille. (Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden käyttösuunnitelma 2017, sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 13.12.2016)

Maksuttomuus koskee vain em. osaa hoidosta. Jos henkilö/perhe saa samalla muita kotihoidon palveluja, niistä määrätään niihin käytettyyn aikaan perustuva kuukausimaksu.

Lääkkeiden annosjakelupalvelu on osa kotihoitoa. Asiakas maksaa apteekin annosjakelupalvelusta samalla tavalla kuin kunnan toteuttamasta kotihoitopalvelusta eli säännöllinen asiakas tulojen mukaan ja tilapäinen asiakas käyntimaksun. Kotihoidon asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmassa on oltava maininta, että lääkehoito kuuluu suunnitelmaan. Hoitosuunnitelmassa sovitaan miten kotihoito toteuttaa asiakkaan lääkehoitoa.

Lääkkeiden annosjakelupalvelu huomioidaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaan perustuvassa asiakasmaksussa kahden tunnin verran/neljä viikkoa (2h/neljä viikkoa) eli yhden tunnin verran/jakokerta.

Asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelman tuntimäärään lisätään kaksi tuntia kuukaudessa eli yksi tunti jakokertaa kohti, jos suunnitelmaan kuuluu lääkehoidon annosjakelu.

2.4 Vammaispalvelulain palveluasumiseen ja henkilökohtaiseen apuun liittyvä maksu

27.4.2018

Henkilöllä, jolla on **vammaispalvelulain mukainen palveluasumispäätös**, ei peritä kotihoidon maksuja eikä tulosidonnaisia tukipalvelumaksuja. Lääkärin tai hammaslääkärin tilapäisen käynnin maksu peritään, ellei maksuja voida periä asiakasmaksulain 4 §:n 5 kohdan nojalla.

Vammaiselta henkilöltä, jolle sosiaali- ja terveystoimen sosiaalityöntekijä on tehnyt **vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaista apua koskevan päätöksen**, ei maksua peritä kotihoidosta. Maksu peritään kuitenkin kotihoidon tukipalveluista sekä lääkäriin/hammaslääkärin kotikäynneistä, jotka eivät ole kotihoitoa.

Henkilökohtaista apua on käsitelty omassa pysyväisohjeessa Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu PYSY007.

Henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona tai kodin ulkopuolella

- päivittäisissä toimissa
- työssä ja opiskelussa,
- harrastuksissa,
- yhteiskunnallisessa osallistumisessa tai
- sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpidossa.

Henkilökohtaista apua voivat myös olla ne lääkinälliset hoitotoimenpiteet, jotka ovat toistuvia ja vamman tai pitkäaikaissairauden vuoksi välttämättömiä ja avustettava tekisi kyseiset asiat itse, mikäli hänellä ei olisi vammasta tai sairaudesta johtuvia rajoitteita, esim. veren sokerin mittaus, verenpaineen mittaus, insuliinikynän käyttö.

Henkilökohtaisesta avusta tehdään myös kotihoidossa palvelu- ja hoitosuunnitelma yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan ao. sosiaalityöntekijän kanssa. Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu järjestetään sosiaali- ja terveystoimialan toimesta joko palkattavan henkilön avulla, ostopalveluna tai palvelusetelillä tai näiden yhdistelmänä. Henkilökohtaista apua voidaan toteuttaa myös kotihoidon palveluna. Kotihoidon ja muun henkilökohtaisen avun yhteisellä suunnitelmalla varmistetaan palvelun toimivuus ja kustannustehokkuus. Käytännön toteutustavat riippuvat asiakkaan tarpeista ja tilanteesta ja ne on sovittava yhteisesti.

Vammaispalvelulain palveluasumisen ja henkilökohtaisen avun välistä suhdetta käsitellään em. sosiaali- ja terveystoimen pysyväisohjeessa PYSY007.

2.5 Maksut ulkomaalaisilta tai suomalaisilta henkilöiltä, joiden kotipaikka ei ole Suomessa

27.4.2018

Asia on ohjeistettu sosiaali- ja terveystoimialan pysyväisohjeessa
Ulkomailta tulevien oikeus hoitoon, maksut ja korvaukset PYSY011.

2.6 Maksut ulkokuntalaisilta

Jos henkilöllä on kotikunta Suomessa ja kotikunta on antanut hänelle maksusitoumuksen kotihoitoon, peritään häneltä maksu samoin kuin helsinkiläiseltä. Todellisten kustannusten ja asiakkaalle määrätyn maksun erotus laskutetaan kotikunnalta.

Mikäli kotisairaanhoidon palveluja annetaan lääketieteellisesti kiireellisessä tilanteessa, voidaan kotikuntaa laskuttaa em. perusteiden mukaisesti ilman maksusitoumusta.

2.7 Tukipalvelut

Kotipalvelun tukipalveluissa käytettävät tulorajat ja maksut ovat seuraavat:

Turvapuhelimen antamisen bruttotulorajat ovat: 1.2.2018 alkaen.

Yksin asuva henkilö sekä pariskunta saavat turvapuhelimen maksutta, jos henkilön/pariskunnan tulot ovat korkeintaan 1 138 euroa/kk. Yksin asuva, jonka tulot ovat 1 138,1 - 1 706 euroa/kk ja pariskunta, jonka tulot ovat 1 138,1 - 2 101 euroa/kk maksavat turvapuhelimesta 34,55 euroa/kk.

Palvelukeskus Helsingin yksityisesti maksettu turvapuhelin on 54 euroa/kk. Lisäksi hälytyskäynnit maksavat 40,00 euroa/kerta.

Turvapuhelimen lisälaite ja siihen kuuluva liittymä annetaan maksutta silloin, kun asiakkaan puhelinliittymä on matkapuhelin.

Turvapuhelimen maksu peritään asiakkaalta myös lyhytaikaisen sairaalahoidon tai ympärivuorokautisen hoidon ajalta. Mikäli hoito jatkuu yli kolme kuukautta, tarkistetaan turvapuhelimen tarve.

Ovihälytyn on maksuton kaikille, joilla on turvapuhelin, mikäli se on todettu tarpeelliseksi sosiaali- ja terveystoimen moniammatillisen arvioinnin perusteella.

GPS-paikannin on maksuton kaikille, mikäli se on todettu tarpeelliseksi sosiaali- ja terveystoimen moniammatillisen arvioinnin perusteella.

Siivoukseen annettavan palvelusetelin bruttotulorajat ovat:

27.4.2018

Yksin asuva henkilö enintään 1 138 euroa/kk ja kahden hengen talous enintään 1 575 euroa/kk. Annetaan siivouksen tuntihinnan tai korkeintaan 24 euron suuruinen palveluseteli.

Yksin asuva henkilö 1 138,1 - 1 422 euroa/kk ja kahden hengen talous 1 575,1 - 2 107 euroa/kk. Annetaan siivouksen tuntihinnan tai korkeintaan 21 euron suuruinen palveluseteli.

Tulosidonnainen siivous (ostopalvelusiivous) myönnetään asiakkaalle poikkeustapauksissa. Tällöin bruttotulorajat ovat samat kuin palvelusetelin myöntämisessä käytetyt.

Henkilöiltä, joiden tulot ovat enintään 1 138 euroa/kk ja talouksilta, joiden tulot ovat enintään 1 575 euroa/kk, peritään ostopalveluna annettavasta siivouksesta 5,30 euroa tunnilta.

Henkilöiltä, joiden tulot ovat 1 138,1 - 1 422 euroa/kk ja talouksilta, joiden tulot ovat 1 575,1 - 2 107 euroa/kk peritään ostopalveluna annettavasta siivouksesta 8,50 euroa tunnilta.

Mikäli kotihoidon henkilökunta hoitaa muiden tehtäviensä ohessa pientä siistimistä, se otetaan huomioon palvelu- ja hoitosuunnitelmassa ja sisällytetään kuukausimaksuun.

Saunotus ilman kuljetusta 7,30 euroa

Saunotus (sisältää kuljetuksen)
kuljetusmaksuna peritään 2 x HSL:n aikuisten
kertalippu 13,70 euroa

2.8 Lääkinnällinen kuntoutus muualla kuin kodinomaisessa asumisessa

Fysio- ja toimintaterapia ovat lääikinnällistä kuntoutusta ja siten maksullista. Hoidontarvearviointikäynti ja hoitosuunnitelma (1-3 kertaa) ovat maksuttomia.

Yksilökohtainen fysioterapia 9,00 euroa

Ryhmäfyysioterapiasta peritään jokaiselta ryhmäkäynniltä ryhmäkäyntimaksu, joka on puolet yksilökohtaisesta hoitokertamaksusta 4,50 euroa

3 Tulot

3.1 Asiakasmaksua määrättäessä huomioon otettavat tulot

27.4.2018

Maksua määrättäessä kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön ja heidän alaikäisten lastensa / perheen alaikäisten lasten

- **veronalaiset ansiotulot (bruttotulot),**
- **veronalaiset pääomatulot (bruttotulot) sekä**
- **verosta vapaat bruttotulot**
- **eläkkeen saajan hoitotuki.**

Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Jos poikkeuksellisesti käytettävissä ei ole 12 kuukauden tulotietoja, lasketaan keskimääräinen kuukausipalkka käytettävissä olevien, viimeisimpien tulotietojen perusteella.

Verotettavaa tuloa ei saa käyttää maksun määrittelyn perusteena. Verotettava tulo on käsitteenä täysin toinen kuin veronalainen tulo. Maksuun vaikuttavat myös eräät verosta vapaat tulot.

Edellä mainitusta poiketen veronalaisina tuloina voidaan ottaa huomioon asiakkaan viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Jos tuloina otetaan huomioon pääsääntöisesti henkilön viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut veronalaiset tulot, henkilön palkka- tai eläketodistusta on syytä käyttää bruttotulojen selvittämiseen lähinnä niissä tapauksissa, joissa henkilön olosuhteissa on viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen tapahtunut olennainen muutos (esim. eläkkeelle jääminen, työttömäksi joutuminen, opiskelijan valmistuminen ja ansiotyöhön siirtyminen, työpaikan vaihdos tms.).

Verotuspäätöksestä ilmenevien tulojen **lisäksi otetaan huomioon** myös **verosta vapaat tulot sekä** esimerkiksi **lähdeveron alaiset muut kuin ansiotulot**, jotka on otettava maksua määrättäessä huomioon, koska ne eivät sisälly kohdassa 3.2 mainittuihin maksun määräämisen ulkopuolelle jääviin tuloihin.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun

27.4.2018

käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen. (Asiakasmaksulaki 10a §:n 2 mom. ja 10b §:n 3 mom.)

Metsän myyntituloa ei oteta huomioon kertaluontoisena tulona. Sen sijaan myyntitulon tuotto (pankkitilillä tai muuten) otetaan pääomatulona huomioon.

Edellä mainitun lain nojalla verohallinto on antanut kunnittain päätöksen metsän keskimääräisestä vuotuisesta tuotosta. Päätöstä voidaan muuttaa mahdollisesti vuosittain.

Kullakin metsäkiinteistöllä on kiinteistötunnus, joka sisältää tiedon metsän sijaintikunnasta. Kiinteistötunnus on seuraavan muotoinen numerosarja (esimerkki):
491-xxx-x-xx (metsäomaisuus sijaitsee edellä mainitun kuntanumeron mukaan Mikkelissä).

Kuntien tunnusnumerot ja nimet ovat osoitteessa:

www.vaestorekisterikeskus.fi

kirjoita hakusanakenttään: kuntaluettelo

valitse: kunta- ja rekisterinpitäjäluettelon sisältökuvaus

kohdasta tilastot, valitse: kunnat ja rekisterinpitäjät

valitse: kuntaluettelo

Verohallituksen päätös metsän keskimääräisestä vuotuisesta tuotosta (säädöskokoelman nro 720/2017) löytyy seuraavasta internet-osoitteesta: www.finlex.fi/fi

valitse: säädökset alkuperäisinä

valitse: vuosi 2017

valitse: säädöksen numero (tässä tapauksessa 720/2017)

tulosta säädös.

ESIMERKKI:

Asiakkaalla on metsää Helsingissä 5 ha ja Vantaalla 10 ha.

Helsinki: 5 ha x 102,35 e/ha = 511,75 e

Vantaa: 10 ha x 108,54 e/ha = 1 087,50 e

1 599,25 e

- 10 %

159,93 e

27.4.2018

- metsätalouden korot (jos sellaisia sattuu olemaan)

Metsätulo vuodessa 1 439,32e

Metsätulo kuukaudessa: $1\,439,32\text{ e} : 12 = 119,94\text{ e}$

Omaisuu den määrä ei vaikuta maksun suuruuteen. Sen sijaan **omaisuudesta saatavat säännölliset** korko-, osinko- ja vuokratulot otetaan huomioon maksua määrätessä. Säännöllisiä tuloja eivät ole esimerkiksi omaisuuden satunnaisesta luovutuksesta aiheutuvat tulot, lunastuskorvaukset tai omaisuudesta saatavat vakuutus- ja vahingonkorvaukset.

Mikäli pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat tulot tulevat asiakkaalle esimerkiksi kerran vuodessa, nämä tulot jaetaan tilitysajankohdasta lukien yhtä monelle kuukaudelle, miltä tuotto on kertynyt, kuitenkin enintään 12 kuukaudelle.

Pääomatulot: Asiaksmaksua määriteltäessä otetaan huomioon **bruttomääräisesti**

- vuokratulot (vuokratuloista vähennetään yhtiövastike tai kiinteistön hoitokulut; vuokratuloja voi saada esim. asunto-osakkeesta, asuintalosta, liiketiloista, tontista ja viljelysmaasta sekä irtaimistosta)
- korot (esim. pankkitalletuksista ja obligaatioista yms. joukkolainoista),
- osingot (esim. pörssi- ja puhelinosaakkeista),
- tuotto- ja voitto-osuudet (esim. rahastoista)

Pääoman myynnistä saatavaa tuloa tai arvonnousua ei oteta maksua laskettaessa huomioon. Pääoman myynnistä aiheutuvaa tappiota ei oteta huomioon tulojen vähennyksenä.

Jos osakeyhtiö antaa osakkaille **pääomanpalautusta**, on selvitettävä, maksetaanko kyseinen palautus rahastosta, joka on muodostettu

- a) pääomansijoituksista vai
- b) voittovaroista vai
- c) sekä sijoituksista että voittovaroista.

Pääomatulona otetaan huomioon vain voittovaroista maksettava pääomanpalautus.

Sijoitus- tai säästöhenkivakuutusten (nimi vaihtelee) osalta on otettava huomioon seuraavaa:

Sijoitus- tai säästöhenkivakuutuksessa asiakas voi sijoittaa

- takuu(tuotto)säästöihin (asiakas saa prosentteina määräytyvän vuosikoron ja lisäkoron/asiakashyvityksen) ja/tai

27.4.2018

- rahastoihin (asiakkaan saama tuotto on rahasto-osuuksien mahdollinen myyntivoitto; jos rahastot jakavat vuosittaista voitto-osuutta, se annetaan rahasto-osuuksina, jotka lisätään pääomaan eikä asiakas voi nostaa niitä.) tai
- pörssiosakkeisiin

Sijoitus- tai säästöhenkivakuutusten osalta asiakas saa jatkuvia tuloja takuu(tuotto)säästämisen osalta (= korot ja vastaavat tuotot) ja osinkotuloja pörssiosakkeista, jotka siis otetaan tulona huomioon.

Myyntivoittoa ei oteta tulona huomioon. Myyntitappiota ei oteta huomioon asiakkaan tulojen vähennyksenä eikä asiakkaan menona.

Vaikka asiakas asioi sijoitus- tai säästöhenkivakuutusasioissa usein pankissa, joka on monesti henkivakuutusyhtiön yleisöpalvelun paikka, varat ovat vakuutusyhtiössä. Vakuutusyhtiö on pankista erillään oleva yhtiö, vaikka sen nimi olisi lähellä pankin nimeä. Tuottoja koskevat tiedustelut on tehtävä asianomaiseen vakuutusyhtiöön.

Asiakkaan ottama vapaaehtoinen, yksilöllinen eläkevakuutus ei ole rinnastettavissa edellä mainittuun sijoitus- tai säästöhenkivakuutukseen, koska eläkevakuutusmaksut käsitellään verotuksessa vuosittain vähennyksenä. Eläkevakuutukseen maksettujen varojen ei voi nostaa ennen kuin siirtyy eläkkeelle. Tällaisen vakuutuksen perusteella asiakkaalle maksettava eläke on **joko ansiotuloa tai pääomatuloa** riippuen siitä, milloin vakuutus sopimus on tehty ja maksut on maksettu (tuloverolain 34a §, 772/2004 sekä kyseisen säädöksen voimaannos säädös).

3.2 Tulot joita ei oteta huomioon

Tuloina ei oteta huomioon

- lapsilisää,
- vammaisetuksista annetun lain (570/2007 ja 1050/2009) mukaista etuutta (alle 16 vuotiaan vammaistuki, 16 vuotta täyttäneen vammaistuki ja veteraanilisä)
- lapsen hoitotukea,
- kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta,
- asumistukea,
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja,
- sotilasavustusta,
- rintamalisää, (ylimääräinen rintamalisä otetaan tulona huomioon)
- opintorahaa,
- aikuiskoulutustukea,
- opintotuen asumislisää,

27.4.2018

- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta,
- toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista ylläpitokorvausta,
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia,
- perhehoidon kustannusten korvauksia eikä
- lasten kotihoidon tukea.

3.3 Tuloista tehtävät vähennykset

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon palvelun käyttäjän suorittamat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki). (Asiakasmaksuasetuksen 30 §)

Ulosmittaus otetaan huomioon tuloista vähennettävänä menona 1.1.2018 lukien asiakkaan tai hänen edunvalvojansa ilmoituksesta (Sosiaali- ja terveyslautakunta 28.11.2017 § 6), liitteeksi tulee toimittaa ulosottoviraston ulosottopäätös.

Lisäksi tuloista voidaan vähentää virallisen edunvalvojan palkkio, joka on enintään 36,67 euroa kuukaudessa.

3.4 Tulojen selvittäminen

Asiakkaan tai asiakasperheen tulot selvitetään pääsääntöisesti lomakkeella ”Tulosevitys kotipalvelu- ja kotisairaanhoidon maksun määrittämistä varten” (309–35). Lomake on saatavissa sähköisessä muodossa. Tulot voidaan selvittää myös muulla asiakkaan allekirjoittamalla paperilla, jossa kaikki asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaan maksua määrättäessä huomioon otettavat tuloerät on otettu huomioon.

Asiakkaiden tulot tulee tarkistaa vuosittain, ellei asiakkaan tulotasossa tapahtunut nousu tai lasku edellytä maksun tarkistamista tiheämmin.

Asiakasmaksulain 14 a §:n mukaan valtion tai kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, kansaneläkelaitos, eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, rahalaitos, työnantaja, työttömyyskassa sekä huoltotoimintaa tai terveyden- ja sairaanhoidotoimintaa harjoittava yhteisö tai toimintayksikkö ovat velvollisia sosiaali- ja terveydenhuollon

27.4.2018

viranomaisen pyynnöstä antamaan kaikki hallussaan olevat asiakkaan taloudellista asemaa koskevat asiakasmaksun suuruuden määrittämistä varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset, jos maksun määräävä kunta ei ole saanut asiakkaalta tai hänen lailliselta edustajaltaan riittäviä ja luotettavia tietoja maksun määrittämistä varten.

4 Maksun määrittäminen ja tarkistaminen

Kotona säännöllisesti annettavan palvelun maksu määritellään kunkin yksilöllisen hoidon tarpeen mukaan. Kotihoidon tulositonnaisten palvelujen perusteena käytetään perheen yhteenlaskettuja bruttotuloja.

Maksu on tarkistettava, kun palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut tai kun maksu osoittautuu virheelliseksi taikka kun säännöllistä kotipalvelua ja/tai kotisairaanhoidoa saavan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaa muutetaan.

Maksu on selvitettävä ja virheellinen maksu on korjattava aina silloin, kun asiakas sitä erikseen vaatii.

5 Virheellisten päätösten oikaiseminen sekä liikaa laskutettujen maksujen palauttaminen asiakkaalle tai lisälaskutus asiakkaalta

Asiakasmaksupäätöksessä tai laskussa todettu virhe on aina korjattava välittömästi.

Jos virheellinen maksu on johtunut siitä, että asiakas on antanut virheellisiä tietoja tai jättänyt ilmoittamatta osan tiedoista, maksu oikaistaan takautuvasti enintään vuoden ajalta (asiakasmaksuasetuksen 31 §). Maksujen palautus asiakkaalle tai lisäveloitus asiakkaalta suoritetaan samalta ajalta.

Jos päätöksessä oleva virhe johtuu työntekijän virheestä, menetellään seuraavasti:

Jos maksu on ollut liian pieni johtuen työntekijän virheestä, maksu oikaistaan uudella päätöksellä, eikä asiakkaalta laskuteta takautuvasti lisää.

Jos maksu on ollut liian suuri, liikaa perityt suoritukset palautetaan asiakkaalle kahdella eri perusteella:

1. Jos **päätöksen peruste** on virheellinen, palautetaan asiakkaalle hänen liikaa maksamansa määrä kokonaan enintään maksuunpanovuoden ja viiden sitä edeltävän vuoden ajalta (esim. maksupäätökseen on otettu

27.4.2018

mukaan sellaisten henkilöiden tuloja, joita ei kuulu ottaa mukaan). Uusi päätös tehdään välittömästi.

2. **Työntekijän tallennusvirheestä** tai huolimattomuusvirheestä johtuva liikaa peritty maksu palautetaan asiakkaalle enintään maksuunpanovuoden ja viiden sitä edeltävän vuoden ajalta. Uusi päätös tehdään välittömästi.

6 Kuukausimaksun periminen keskeytyksen tai poissaolon ajalta

Kotona annettavan säännöllisen palvelun kuukausimaksu peritään myös **palvelun saajasta johtuvan palvelun tilapäisen keskeytyksen ajalta**.

Kotona annettavan **palvelun keskeytyessä yli viideksi päiväksi kuukausimaksua ei** asiakasmaksuasetuksen mukaan **peritä viisi päivää ylittävältä ajalta**. Jos kotona annettava palvelu keskeytyy lyhyemmäksi ajaksi **kaupungista johtuvasta syystä tai palvelunsaajan ollessa kunnallisessa akuutissa laitoshoidossa, ei kuukausimaksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta**. Maksua ei peritä lainkaan kotona annettavan palvelun keskeytyksen jatkuessa koko kuukauden.

Tätä kohtaa sovelletaan myös, kun pariskunnasta toinen joutuu akuuttisairaalaan ja toinen saa edelleen palveluja kotiin. Palvelutarve selvitetään yksilöllisesti, mutta huomioon otetaan pariskunnan yhteiset tulot. Jos kotiin jäävälle ei anneta palveluja, maksua ei peritä.

7 Maksun periminen palvelutaloissa ja asuintaloissa sekä eräissä erityistapauksissa

Palvelu- ja asuintaloissa, joissa kotipalvelu ja kotisairaanhoido on tarkoitettu laskutettavaksi erillisellä palvelumaksulla, noudatetaan tämän ohjeen mukaisia kotona annettavan palvelun maksuperusteita. **Kodeissa muidenkin kuin kotihoidon henkilökunnan antamasta palvelusta** voidaan periä tämän ohjeen mukainen maksu, jos apu on verrattavissa kodinhoitajan, kotiavustajan tai kotisairaanhoidajan samankaltaisessa tilanteessa antamaan apuun. Tällaista on esimerkiksi siviilipalvelumiesten antama ja lähihoitajaopiskelijoiden käytännön opiskelunsa yhteydessä antama apu.

Ns. **parityöskentely** - mikäli asiakkaan, esimerkiksi vuodepotilas, hoito vaatii kahden työntekijän antaman avun, se kirjataan palvelu- ja hoitosuunnitelmaan niin, että hoitoon käytettävä aika kerrotaan kahdella. Asiakkaan maksu määräytyy suunnitelmaan kirjatun tuntimäärän mukaan. Tuntimäärää ei kaksinkertaisteta, jos varsinaisen työntekijän mukana on opiskelija tai opastettava uusi työntekijä.

27.4.2018

Maksun laskuttaminen vakuutusyhtiöltä:

Kotihoidosta perittäviä maksuja joudutaan laskuttamaan vakuutusyhtiöiltä esimerkiksi koti- ja vapaa-ajanvakuutuksiin sekä liikenne- ja työtapaturmiin liittyvien vahinkojen yhteydessä.

Kun kotihoitoa annetaan koti- ja vapaa-ajan vahinkojen yhteydessä, ja asiakas on ottanut niitä koskevan vakuutuksen, pääsääntöisesti asiakas itse hakee vakuutusyhtiöltä korvauksia myös kotihoidon kuluista. Asiakas voi kuitenkin pyytää, että virasto lähettää laskun suoraan vakuutusyhtiölle.

Liikenne- ja työtapaturmapotilaiden hoidosta laskutetaan ennen 1.1.2005 tapahtuneiden vammojen hoidon osalta ao. vakuutusyhtiötä potilaalta perittävä maksu.

Liikenne- ja työtapaturmapotilaiden hoidosta laskutetaan 1.1.2005 tai sen jälkeen tapahtuneiden vammojen hoidon osalta ao. vakuutusyhtiötä todellisten kustannusten mukaisesti. Asiasta on pysyväisohjeet: Liikenne- ja työtapaturmapotilaiden hoidon täyskustannusvastuu ja laskutus PYSY095 ja Ulkokuntalaisten terveydenhuollosta laskuttaminen PYSY023. Ohjeet sisältävät tarkemmat menettelyohjeet.

Vakuutusyhtiö on velvollinen korvaamaan pitkäaikaisen **laitoshoidon** vain kolmen kuukauden ajan todellisten kustannusten mukaisesti, sen jälkeen hoito korvataan vain potilaalle määrätyn maksun osalta.

8 Kotisairaalahoidon maksu

Kotisairaalassa annettavasta hoidosta peritään samat tilapäisen ja jatkuvan kotihoidon maksut kuin muustakin kotihoidosta.

Kotisairaalamaksut peritään myös toimeentulotukiasiakkailta samoin perustein kuin muiltakin potilailta.

Kotisairaalahoidon maksu sisältää:

- Sairaanhoidon, lääkärin hoidot ja kotisairaalan lääkärin määräämän kuntoutuksen potilaan kotona (lääkärin antaman hoidon lisäksi sairaanhoitajan, fysioterapeutin, toimintaterapeutin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito ja kuntoutus **potilaan kotona**)

27.4.2018

- Kotisairaalan lääkärin määräämät röntgen-, laboratorio-, ym. tutkimukset silloin, kun niihin ei sisälly käyntiä sairaalan tai terveysaseman lääkärin vastaanotolla
- Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet samoin perustein kuin muillekin avosairaanhoidon potilaille (esim. sauvat, kelkka jne.)
- Kotisairaalan henkilökunnan potilaalle antaman lääkehoidon, jolla tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa, esim. suonensisäistä ja muuta vastaavaa lääkitystä; sairaalakäyttöön tarkoitettuja ja erityisluvallisia lääkkeitä; muuta lääkelain 66 §:n nojalla potilaalle sairaalasta avohoitoon annettavissa olevaa lääkitystä, kuten aloituslääkitys, jonka tehoa tarkkaillaan ja joka vaihdetaan tarvittaessa tai päivystysluonteinen kipu-, infektio- tms. lääkitys), joiden avulla kaikissa tilanteissa varmistetaan potilaan keskeytymätön ja tarpeellinen lääkehoito
- Sellaiset vitamiini- ja vastaavat sairauden hoitoon (ei ennaltaehkäisyyn) käytettävät ravintovalmisteet, jotka on annosteltava suonensisäisesti tai pistoksina

Poikkeus kotisairaalahoitoon maksuihin

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi hoidettavalle järjestetyistä palveluista, siltä osin kuin palvelut korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, peritään 11,40 euroa vuorokautta kohden. Vuorokausi on omaishoitajan lakisääteisen vapaapäivän mukaan milloin tahansa alkava 24 tunnin pituinen jakso. Tämä maksu kattaa kaikki erilaiset omaishoitajan hoitoa ja huolenpitoa korvaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Maksuun sisältyvät myös ateriat, mikäli omaishoitaja on huolehtinut ruokailun järjestämisestä asiakkaan kustannuksella.

9 Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiakasmaksut -yksikön asiakasmaksupäällikkö päättää yksittäistapauksessa vapautuksen myöntämisestä Sosiaali- ja terveystoimialalle tulevan enintään 5000 euron suuruisen kotihoidosta perittävän maksun alentamisesta ja poistamisesta siten, että alennus ja vapautus voidaan myöntää ainoastaan asiakasmaksulaissa mainituin perustein (Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaoston päätös 14.1.2013, § 18). Edellä mainittua määrää suuremmasta kuukausimaksun alentamisesta päättää sosiaali- ja terveyslautakunta.

Kotona annettavasta palvelusta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön

27.4.2018

lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista (sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 11 §).

Kotona annettavasta palvelusta ei peritä maksua sotainvalidilta, jolla on vähintään 10 %:n invaliditeetti tai henkilöltä, joka on ennen vuotta 1991 asevelvollisena tai YK-joukoissa vammautunut tai sairastunut, ja haittaste on sotilasvammalain mukaan vähintään 20 %. Hänelle annetusta palvelusta laskutetaan täysi korvaus valtiokonttorilta.

Kuukausimaksua ei peritä asiakkaalta tai asiakasruokakunnalta, joka saa jatkuvaa (vähintään 3 kuukautta) toimeentulotukea. Tämä ei koske kuitenkaan asiakkaita, joille toimeentulotukea on myönnetty terveydenhuollon maksuihin tai lääkekuluihin. Kuukausimaksua tai tilapäisen kotihoidon maksua ei peritä myöskään asiakkailta, joilla on vammaispalvelulain mukainen palveluasumispäätös tai henkilökohtaisen avun päätös.

10 Viitteet

Sosiaalihuoltolaki 710/82 ja sosiaalihuoltoasetus 607/83, niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen

Kansanterveyslaki 66/72, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen
Terveystalolaki (30.12.2010/1326)

Laki 733/92 ja asetus 734/92 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen (lyh. asiakasmaksulaki ja asiakasmaksuasetus).

Asiakasmaksuasetusta on muutettu asetuksella nro 1350/2015.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut ilmoituksen (774/2017) eräistä indeksillä tarkistetuista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Terveyslautakunnan päätös 2.12.2008, 359 §, turvapuuhelmista lisälaitteineen

Vammaispalvelulain muutos (981/2008)

Valtioneuvoston säädöskokoelman nro 720/2017, Verohallituksen päätös metsän keskimääräisestä vuotoisesta tuotosta

Valtioneuvoston säädöskokoelman nro 977/2016, Laki sotilasvammalain 6 ja 6 e §:n muuttamisesta

Kaupunginhallitus, 1.2.2016 § 98 maksut peritään vain indeksien mukaisina korotettuina

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2016, § 312, Sosiaali- ja terveysviraston käyttösuunnitelma 2017

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös, 14.2.2018, § 34

Lisätietoja

Hallintopalvelujen Päätöksenteon tuen lakimies puh. 310 42668
Asiakasmaksupäällikkö puh. 310 43604
Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@hel.fi

27.4.2018

JUHA JOLKKONEN
toimialajohtaja

TIINA MÄKI
hallintojohtaja

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen Linja 4 A
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/sote>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504